PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2017/1226

od 30. lipnja 2017.

o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2016/544 o odobravanju programa makroekonomske prilagodbe Grčke (2015/1411)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o jačanju gospodarskog i proračunskog nadzora država članica europodručja koje su u poteškoćama ili kojima prijete ozbiljne poteškoće u odnosu na njihovu financijsku stabilnost ([1]), a posebno njezin članak 7. stavak 5.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Vijeće guvernera Europskog stabilizacijskog mehanizma („ESM") pozvalo je 16. srpnja 2015. Komisiju da u suradnji s Europskom središnjom bankom („ESB"), ESM-om, grčkim vlastima i, prema potrebi, Međunarodnim monetarnim fondom („MMF") dogovori program makroekonomske prilagodbe za Grčku u obliku zajma. Program je sastavljen u skladu s postupkom predviđenim člankom 7. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 472/2013. Te su institucije 11. kolovoza 2015. s grčkom vladom postigle dogovor na tehničkoj razini o programu makroekonomske prilagodbe („Program"). Vijeće je na temelju prijedloga Komisije donijelo Program u obliku Provedbene odluke Vijeća ([2]).

(2) U skladu s tim dogovorom Grčka je donijela opsežan paket politika koji se je trebao provesti u okviru trogodišnjeg programa makroekonomske prilagodbe ESM-a, koji bi obuhvaćao razdoblje od trećeg tromjesečja 2015. do trećeg tromjesečja 2018.

(3) Taj opsežan paket politika, utvrđen u ESM-ovu memorandumu o razumijevanju o posebnom uvjetovanju ekonomske politike („memorandum o razumijevanju") od 19. kolovoza 2015., usmjeren je na obnovu povjerenja u financijsko tržište, ponovnu uspostavu stabilne makroekonomske ravnoteže i omogućivanje gospodarstvu da ponovno ostvari održiv rast. Temelji se na četirima stupovima: obnovi fiskalne održivosti, očuvanju financijske stabilnosti, povećanju konkurentnosti i rasta te modernizaciji državne i javne uprave.

(4) Nakon dovršetka prvog preispitivanja Programa i izjave Euroskupine od 25. svibnja 2016. te nakon što su Komisija i ESB pozitivno ocijenili provedbu Programa, a ESM ga odobrio, Grčka i Komisija u ime ESM-a potpisale su 16. lipnja 2016. dodatni memorandum o razumijevanju. Dodatnim memorandumom o razumijevanju ažuriraju se uvjeti u pogledu politike određeni u memorandumu o razumijevanju kako bi se u obzir uzeo napredak ostvaren u provedbi Programa.

(5) Euroskupina je 25. svibnja 2016. razmotrila i održivost grčkog duga. Dogovorila je paket mjera u pogledu duga koje će se uvoditi postupno i u mjeri u kojoj to bude potrebno za ostvarivanje dogovorene referentne vrijednosti bruto potrebe za financiranjem. Euroskupina je odlučila da će se prvi skup mjera provoditi u kratkoročnom razdoblju, odnosno počevši nakon dovršetka prvog preispitivanja pa do kraja Programa. Upravni odbori ESM-a i Europskog fonda za financijsku stabilnost donijeli su 23. siječnja 2017. pravila koja se odnose na skup kratkoročnih mjera za otpis duga za Grčku, čija je provedba već počela. Euroskupina se na sastanku od 25. svibnja 2016. složila i da nakon uspješne provedbe Programa do sredine 2018. Euroskupina očekuje provedbu mogućeg drugog skupa mjera ako to bude potrebno za ostvarivanje dogovorenih referentnih vrijednosti održivosti duga.

(6) Euroskupina je 25. svibnja 2016. pozdravila namjeru uprave MMF-a da Izvršnom odboru MMF-a preporuči da odobri financijskog programa za Grčku. Euroskupina je potvrdila to stajalište 5. prosinca 2016. te je istaknula potrebu za zajedničkim uvjetovanjem, o kojem bi se trebale dogovoriti sve institucije i Grčka. Osim toga,

([1]) SL L 140, 27.5.2013., str. 1.
([2]) Provedbena odluka Vijeća (EU) 2016/544 od 15. veljače 2016. o odobravanju programa makroekonomske prilagodbe Grčke (2015/1411) (SL L 91, 7.4.2016., str. 27.).

Euroskupina je 5. prosinca 2016. pozvala institucije i Grčku da brzo nastave pregovore radi postizanja dogovora na tehničkoj razini (što je prije moguće, na temelju tog zajedničkog uvjetovanja) te je ovlastila radnu skupinu za Euroskupinu da ocijeni taj dogovor na tehničkoj razini. To uvjetovanje obuhvaća donošenje predzakonodavnog fiskalnog paketa kojim će se pomoći u ostvarivanju primarnog suficita u iznosu od 3,5 % BDP-a u srednjoročnom razdoblju.

(7) Grčko gospodarstvo pokazalo je visok stupanj otpornosti na okruženje povećane neizvjesnosti i uvođenje kontrola kapitala, a BDP se 2015. smanjio za samo 0,2 %. Grčko je gospodarstvo 2016. stagniralo jer je početni rast osobne potrošnje neutraliziran smanjenjem javne potrošnje i neto izvoza. U proljetnoj prognozi Komisije za 2017. predviđa se da bi grčko gospodarstvo trebalo porasti za 2,1 % tijekom 2017. i za 2,5 % tijekom 2018., potaknuto sve boljim gospodarskim ozračjem povoljnim za ulaganja i potrošnju.

(8) Na temelju te prognoze omjer duga i BDP-a iznosio bi 179,0 % 2016., 178,8 % 2017., 174,6 % 2018. i 165,2 % 2019. Dakle, omjer duga i BDP-a počeo bi se smanjivati od 2017. Grčka je ostvarila primarni suficit od 0,5 % BDP-a 2015. i 4,2 % BDP-a 2016. te tako premašila ciljeve iz Programa, koji su iznosili – 0,25 % BDP-a za 2015. i 0,5 % BDP-a za 2016. Grčke vlasti trebaju slijediti fiskalnu politiku temeljenu na ciljevima primarnog suficita od 1,75 % BDP-a 2017. i 3,5 % BDP-a 2018. u srednjoročnom razdoblju. Predviđeno kretanje fiskalnih ciljeva u skladu je s očekivanim stopama rasta grčkog gospodarstva tijekom oporavka od najteže zabilježene recesije.

(9) S obzirom na ažurirane prognoze službi Komisije i s obzirom na rezultate drugog preispitivanja koje je Komisija provela u suradnji s ESB-om i, prema potrebi, s MMF-om, postojeći Program trebalo bi ažurirati kako bi se u obzir uzele reforme koje su grčke vlasti provele do kraja prvog tromjesečja 2017. Na temelju toga, ažurirano uvjetovanje trebalo bi obuhvaćati niz politika potrebnih za uspješnu provedbu Programa u budućnosti s ciljem povratka grčkog gospodarstva održivom rastu. Stoga je primjereno izmijeniti Provedbenu odluku Vijeća (EU) 2016/544.

(10) Svi oblici financijske pomoći koje Grčka primi kao pomoć za provedbu politika u okviru njezina Programa trebali bi biti u skladu s pravnim zahtjevima i politikama Unije, a posebno s okvirom Unije za gospodarsko upravljanje i Poveljom o temeljnim pravima Europske unije („Povelja”). U slučaju da se nekom od mjera predviđenih programom makroekonomske prilagodbe ograničava ostvarenje prava i sloboda prepoznatih Poveljom, ta su ograničenja u skladu s njezinim člankom 52. stavkom 1. Sve intervencije u svrhu potpore financijskim institucijama trebalo bi provesti u skladu s pravilima Unije o tržišnom natjecanju. Komisija bi trebala osigurati da sve mjere utvrđene u memorandumu o razumijevanju u kontekstu tražene financijske pomoći ESM-a budu u cijelosti u skladu s ovom Odlukom,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Članak 2. Provedbene odluke Vijeća (EU) 2016/544 zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 2.*

1. Grčka provodi fiskalnu konsolidaciju putem visokokvalitetnih trajnih mjera, vodeći računa da te mjere imaju najmanji mogući učinak na osobe u nepovoljnom položaju. Grčke vlasti obvezuju se osigurati održive javne financije i postići znatne i održive primarne suficite u srednjoročnom razdoblju kojima će se postupno smanjivati udio duga u BDP-u. Grčka u skladu s tim slijedi fiskalni put temeljen na ciljevima primarnog suficita od 1,75 % BDP-a za 2017. i 3,5 % BDP-a za 2018. u srednjoročnom razdoblju. Grčke vlasti obvezuju se poduzeti daljnje strukturne mjere kojima bi se ostvarili učinci na razini od 0,3 % BDP-a do 2018. kako bi se osiguralo ostvarenje ciljanog primarnog suficita. Mjere za ostvarenje tih ciljeva primarnog suficita dogovorene u okviru drugog preispitivanja obuhvaćaju sljedeće: racionalizaciju davanja u području socijalne skrbi i ukidanje poreznih rashoda na temelju preporuka iz revizije sustava socijalne skrbi koju je provela Svjetska banka, racionalizaciju rashoda u području zdravstvene skrbi povećanjem opsega zatvorenog proračunskog okvira i smanjenjem gornjih granica za povrat prekomjernih sredstava, uvođenje poreza na kratkoročno iznajmljivanje turističkog smještaja i racionalizaciju određenih poticaja i naknada za uspješnost u javnom sektoru.

2. Kako bi se doprinijelo rebalansiranju proračuna prema politikama koje su povoljnije za rast i pravednije u pogledu raspodjele, istodobno osiguravajući ostvarenje srednjoročnih fiskalnih ciljeva, grčke vlasti poduzimaju sljedeće zakonodavne mjere:

i. donose srednjoročnu fiskalnu strategiju za razdoblje od 2018. do 2021. u skladu s dogovorenim srednjoročnim ciljevima, koji se trebaju ostvariti bez mjera nepovoljnih za rast;

ii. provode mirovinsku reformu kojom se u razdoblju 2019.–2022. treba ostvariti neto ušteda u iznosu od 1 % BDP-a te reformu poreza na osobni dohodak kojom treba ostvariti neto uštedu u iznosu od 1 % BDP-a tijekom 2020., 2021. i 2022.;

iii. donose porezni paket kojim se potiče rast i koji će na neto osnovi odgovarati prinosu od reforme poreza na osobni dohodak; taj paket treba obuhvaćati sljedeće: i. smanjenje poreznih stopa na osobni dohodak i solidarnu naknadu sa srednjoročnim fiskalnim učinkom od 0,8 % BDP-a; ii. smanjenje poreznih stopa na dobit trgovačkih društava sa srednjoročnim fiskalnim učinkom od 0,1 % BDP-a; i iii. smanjenje poreza na imovinu (ENFIA) s učinkom od 0,1 % BDP-a;

iv. donose paket ciljane potrošnje koji će na neto osnovi odgovarati prinosu od mirovinske reforme, a koji se sastoji od sljedećeg: i. povećanja potrošnje na ciljana davanja socijalne skrbi (doplatak za stanovanje, dječji doplatak, školski obroci, rano obrazovanje i skrb/predškolsko obrazovanje, smanjenje zdravstvenih participacija na temelju provjere imovinskog stanja) od 0,7 % BDP-a: ii. visokokvalitetnih ulaganja u javnu infrastrukturu od 0,15 % BDP-a; i iii. aktivnih politika tržišta rada od 0,15 % BDP-a;

v. provode mjere u pogledu poreza na osobni dohodak u 2019. ako na temelju preliminarne ocjene u kontekstu završnog preispitivanja programa bude potrebno pojačano financiranje na početku provedbe kako bi se 2019. ostvario dogovoreni fiskalni cilj primarnog deficita od 3,5 % BDP-a koji treba ostvariti bez mjera nepovoljnih za rast;

vi. ekspanzivni paket treba provesti početkom 2019., ovisno o ocjeni i dogovoru u okviru završnog preispitivanja programa, nakon transparentnog postupka, a iznos koji će se provesti treba biti u skladu s iznosom za koji su institucije predvidjele da će Grčka premašiti dogovorene srednjoročne ciljeve, kako bi se osiguralo ostvarenje tih ciljeva.

3. Grčke vlasti dovršavaju okvir potreban za potpunu provedbu Nezavisnog tijela za javne prihode i za njegovo učinkovito funkcioniranje. Poduzimaju daljnje mjere radi jačanja porezne discipline, uključujući donošenje zakonodavnih akata za promicanje i olakšavanje upotrebe elektroničkih plaćanja. Svrha mjera za jačanje suzbijanja utaje poreza jest, među ostalim, poboljšanje modela suradnje između pravosudnih i poreznih tijela.

4. Grčke vlasti poduzimaju mjere radi daljnjeg jačanja proračunskog postupka i upravljanja javnim financijama. Osiguravaju potpunu usklađenost nacionalnog zakonodavstva s Ugovorom o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u ekonomskoj i monetarnoj uniji (Fiskalni ugovor). Grčke vlasti iznose i srednjoročni plan djelovanja kako bi se osiguralo da se plaćanja izvršavaju u skladu s Direktivom 2011/7/EU Europskog parlamenta i Vijeća (*). Ojačavaju okvir javne nabave, među ostalim poticanjem središnje nabave.

5. Grčke vlasti u potpunosti provode nove zakonodavne odredbe sveobuhvatne mirovinske reforme iz 2016. Radi racionalizacije rashoda za javno zdravstvo grčke vlasti provode strukturne mjere usmjerene na poboljšanje učinkovitosti, uključujući zatvoreni proračun (gornju granicu za povrat prekomjernih sredstava) za stavke koje prije nisu bile obuhvaćene povratom prekomjernih sredstava. Objavljuju ažuriran glasnik cijena kojim se smanjuju cijene farmaceutskih proizvoda, redovito ažuriraju i objavljuju pozitivni i negativni popis te donose daljnje mjere radi boljeg prodiranja generičkih lijekova na tržište.

6. Grčke vlasti osiguravaju neometano uvođenje i provedbu novog programa prihoda u okviru socijalne solidarnosti. Provode opsežnu reformu sustava socijalne skrbi temeljenu na odgovarajućim preporukama iz revizije sustava socijalne skrbi koju je provela Svjetska banka. Cilj je te reforme racionalizacija sustava i bolje utvrđivanje potreba najranjivijih skupina, uključujući preusmjeravanje sredstava na financiranje nacionalnog uvođenja novog programa prihoda u okviru socijalne solidarnosti.

7. Grčke vlasti u cilju očuvanja financijske stabilnosti objavljuju plan aktivnosti za smanjenje kontrola kapitala, pri čemu izbjegavaju nepotrebna odgađanja bez ugrožavanja financijske stabilnosti. Ocjenjuju i rješavaju zapreke lošim kreditima na sekundarnom tržištu utvrđene u izvješću o preispitivanju provedbe zakona br. 4354/2015 kako bi se racionalizirao postupak izdavanja dozvola za servisere loših kredita. Grčke vlasti uspostavljaju sustav za izvansudsko rješavanje loših kredita i osiguravaju njegovu neometanu provedbu. Taj sustav omogućuje da i veliki

i mali dužnici s dugovima većima od najnižeg praga imaju pristup mehanizmu restrukturiranja duga pri čemu tom mehanizmu podliježu svi elementi duga, uključujući privatni i javni dug, no ne i doprinosi za socijalnu sigurnost i porezi po odbitku. Osim toga, grčke vlasti moderniziraju okvir u slučaju nesolventnosti poduzeća i osiguravaju njegovu učinkovitu provedbu, pri čemu je poseban naglasak na ulozi upravitelja u slučaju nesolventnosti. Grčke vlasti preispituju Zakon o parničnom postupku kako bi ga uskladili s najboljim praksama Unije.

8. Radi promicanja rasta, konkurentnosti i ulaganja, grčke vlasti i dalje osmišljavaju i provode širok spektar reformi na tržištima proizvoda. Cilj je tih reformi postizanje najbolje prakse Unije. Reforme obuhvaćaju sljedeće: daljnju provedbu preporuka iz skupa instrumenata OECD-a radi uklanjanja zapreka za tržišno natjecanje u cijelom nizu sektora, reforme radi liberalizacije izdavanja dozvola za ulaganje i smanjenja administrativnog opterećenja pri pokretanju poslovanja, daljnje korake prema liberalizaciji reguliranih profesija, reforme radi modernizacije okvira za upotrebu zemljišta, uključujući prostorno planiranje i katastar te mjere za unaprjeđenje funkcioniranja vodnog i prometnog sektora.

9. Kad je riječ o tržištima rada, Grčka donosi zakonodavne akte kojima se pojašnjava da će se reforme kolektivnog pregovaranja iz 2011. produljiti do kraja Programa. Grčke vlasti mijenjaju trenutačni administrativni okvir za kolektivno otpuštanje postupkom obavješćivanja u trajanju od najviše tri mjeseca koji ne obuhvaća odobrenje *ex ante* te mijenjaju zakonodavstvo o industrijskoj akciji. Poduzimaju i daljnje korake radi suzbijanja neprijavljenog rada, jačanja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te provode trogodišnji plan djelovanja za obrazovanje.

10. Grčke vlasti nastavljaju provoditi opsežne reforme na energetskim tržištima kako bi se ona uskladila sa zakonodavstvom i politikama Unije, postala modernija i konkurentnija, kako bi se smanjile monopolističke rente i neučinkovitosti, potaknule inovacije i šire prihvaćanje obnovljivih izvora energije i plina te kako bi se osigurao prijenos koristi od svih tih promjena na potrošače. Kad je riječ o tržištu električne energije, kako bi se postiglo da tržišni udio vodećeg društva za opskrbu električnom energijom odgovara dogovorenim ciljevima, grčke vlasti nastavljaju provoditi dražbe električne energije te predlažu bezuvjetne strukturne mjere kako bi se vodeće društvo lišilo dijela proizvodnog kapaciteta, u skladu s relevantnim odlukama Europske komisije koje je potvrdio i Opći sud (**). Osim toga, grčke vlasti nastavljaju provoditi postupak čiji je cilj potpuno vlasničko razdvajanje operatora prijenosnog sustava od vodećeg društva za opskrbu električnom energijom, nastavljaju provoditi reformu poticaja za obnovljive izvore energije te osiguravaju pravodobnu provedbu ostalih tržišnih reformi. Kad je riječ o tržištu plina, daljnjom provedbom postojećih reformi omogućit će se, među ostalim, svim klijentima mogućnost promjene opskrbljivača do 2018., kako je i planirano. Grčke vlasti poduzimaju daljnje radnje kako bi se uklonile preostale zapreke za učinkovito tržišno natjecanje na veleprodajnim i maloprodajnim tržištima plina te kako bi se promicala povezanost i diversifikacija izvora opskrbe.

11. Grčke vlasti nastavljaju provedbu ambicioznog programa privatizacije i provedbu politika za poticanje ulaganja. Grčke vlasti obvezuju se na olakšavanje procesa privatizacije i provođenje svih potrebnih vladinih mjera kako bi se osigurala uspješna provedba natječajâ. U tom pogledu grčke vlasti provode sve potrebne mjere dogovorene na tromjesečnoj osnovi između Fonda za razvoj imovine Helenske Republike („HRADF”), institucija i grčke vlade. Popis tekućih mjera vlade odobrio je upravni odbor HRADF-a. Nakon osnivanja Helenskog društva za imovinu i udjele (HCAP), u čijem je posjedu vrijedna grčka imovina, grčke vlasti osiguravaju da su upravljanje HCAP-om i njegovi unutarnji propisi usklađeni s međunarodnim standardima i najboljim praksama, uključujući Smjernice OECD-a za korporativno upravljanje u državnim poduzećima. Glavni su ciljevi HCAP-a upravljanje vrijednom grčkom imovinom te zaštita, stvaranje i, u konačnici, povećanje njezine vrijednosti, koju monetizira privatizacijom i na druge načine.

12. Moderna državna i javna uprava i dalje su ključni prioritet Programa. Grčke vlasti posebnu pozornost posvećuju provedbi mjera koje su već donesene u okviru Programa radi povećanja učinkovitosti javnog sektora pri osiguravanju osnovnih javnih dobara i usluga, pri čemu je poseban naglasak na zapošljavanju i depolitizaciji rukovoditelja, ocjenama uspješnosti i mobilnosti. Poduzimaju se mjere za povećanje učinkovitosti pravosudnog sustava, među ostalim omogućivanjem provedbe elektroničkih dražbi, te za unaprjeđenje borbe protiv korupcije. Institucijska i operativna neovisnost ključnih ustanova, kao što su tijelo za upravljanje prihodima i statistički institut (Elstat), jača se daljnjim provođenjem donesenih reformi.

(*) Direktiva 2011/7/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama (SL L 48, 23.2.2011., str. 1.).

(**) Presuda od 15. prosinca 2016., *DEI/Komisija,* T-169/08 RENV, ECLI:EU:T:2016:733 i presuda od 15. prosinca 2016., *DEI/Komisija,* T-421/09 RENV, ECLI:EU:T:2016:748.”

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Helenskoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. lipnja 2017.

Za Vijeće
Predsjednica
H. DALLI